

I. «Тілші-әдебиетшілер» конкурсы

1. Қазақ тілін ана тілі және шет тілі ретінде үйренген оқушылардың қазақ тілі мен әдебиетінен білімдерін бағалау жарысы.

2. **Мақсаты** – қазақ тілі мен әдебиетін терең меңгерген оқушыларды ынталандыру.

3. **Шарты:** қатысушылар 2 бөлімнен тұратын және тест сұрақтарынан құралған сынақ тапсырады: 1-бөлімнің тапсырмалары қазақ тілі пәнінен (7-10 сынып, қазақ және орыс тобы) құрастырылады (барлығы 25 тест сұрағы). 2-бөлімнің тест сұрақтары қазақ әдебиеті пәнінен (7-10 сынып, қазақ және орыс тобы) құрастырылады (барлығы 25 тест сұрағы).

4. **Сынаққа берілетін уақыт мөлшері** – 60 минут.

5. **Сынаққа қатысты қосымша түсініктемелер** сынақ алдында айтылады.

II. «Сөз шеберлері» конкурсы

1. Қазақ тілін ана тілі және шет тілі ретінде үйренген оқушылардың қазақ тілінде мәнерлеп оқып, өзіндік қабілеттерін көрсететін жарысы.

2. **Мақсаты** – қазақ тілінде мәнерлеп сөйлеуге машықтану, сөздің мәнін жете түсіну, оның табиғатын тану және көркем шығармаларды мәнерлеп, нақышына келтіріп оқу арқылы оқушыны ауызекі сөйлеуге төселдіру.

3. Шарттары:

- қатысушы 1 прозалық және 1 поэзиялық шығарманы (немесе үзінді) жатқа мәнерлеп оқиды;

- шығарманың тақырыбы ұлттық құндылықтарды (тарих, тіл, Отан, ұлттық тәрбие т.б.) насихаттау керек;

- мәнерлеп оқуға берілетін уақыт мөлшері (1 тақырып үшін) – 3 минут.

4. Сөз шеберлері» конкурсы бойынша бағалау ұпайлары:

Шығарманың сөздерін анық және тіл табиғатын сақтап жеткізу	Ұлттық құндылықтарды насихаттау	1) Дауысы мен дене әрекеттерінің үйлесімділігі 2) Сахнада өзін ұстау мәнері	1) киімі 2) жатқа оқуы 3) әуені (фон)
5 ұпай	5 ұпай	5 ұпай	5 ұпай

III. «Әнші-бұлбұлдар» конкурсы

1. Қазақ тілін ана тілі және шет тілі ретінде үйренген оқушылардың қазақ тілінде ән айтып, өзіндік қабілеттерін көрсететін жарыс.

2. **Мақсаты** – қазақ халық әндері мен қазақ сазгерлерінің шығармаларын насихаттау және талантты жастарды анықтау, оларды көпшілікке таныту.

3. Шарттары:

- қатысушылар қазақ халық әндерін және қазақ сазгерлерінің шығармаларын орындайды;
- ұлттық құндылықтарды (тарих, тіл, Отан, ұлттық тәрбие т.б.) насихаттайтын әндер болу керек;
- әнді орындаушының вокалдық қабілеті бағаланады және әуен (минусовка) сапалы болу керек.
- ән жанды дауыспен орындалу керек және орындаушы әннің сөздерін анық және тіл табиғатын сақтап жеткізе білу керек;
- ән мен саздың, қимылдың үйлесімділігіне, әнді көрерменге жеткізе білуіне және сахнадағы өзін-өзі ұстау мәнеріне назар аударылады;
- әнді орындаушы қазақтың ұлттық киімімен шығу керек;

4.«Әнші-бұлбұлдар» конкурсы бойынша бағалау ұпайлары:

Әннің сөзін анық және тіл табиғатын сақтап жеткізу	Ұлттық құндылықтарды насихаттау	1) Ән мен саздың және қимылдың үйлесімділігі 2) Сахнада өзін ұстау мәнері	1) вокалы 2) әуені 3) киімі
5ұпай	5ұпай	5ұпай	5ұпай

IV. «Жас ғалымдар» конкурсы

1. Оқушылардың қазақ тілі мен әдебиетіне қатысты бір тақырыпты қазақ тілінде ғылыми жақтан түсіндіру қабілетін бағалау жарысы.

2. **Мақсаты** – оқушылар арасында қазақ тілі мен әдебиетін насихаттау.

3. Шарттары:

- ғылыми жоба тақырыбы қазақ тілі мен әдебиетіне (тарихы, теориясы, өзекті мәселелері т.б.) қатысты болу керек;
- қорғаушының ғылыми жобаны тіл табиғатын сақтап жеткізуі, тың тақырыпты таңдауы, жаңалығы бағаланады;
- ғылыми жұмыс стандарттағы ғылыми жобаның жазылу шарттарына сәйкес дайындалуы керек (ғылыми жетекші мен сарапшының пікірі болуы керек);
- қорғаушы өз жұмысын қорғағанда, компьютер, проектор, плакат секілді құралдарды қолдана алады;
- қазақ ұлттық киімімен шығу керек;
- қорғаушыға берілетін уақыт мөлшері – 10 минут.

1. «Жас ғалымдар» конкурсы бойынша бағалау ұпайлары:

Ғылыми жобаны тіл табиғатын сақтап жеткізу, тақырыбын аша білуі	Тың тақырып, жаңалығы	1) ғылыми жоба талаптарына сай орындалуы 2) дизайны	1) Киім 2) Уақыт	Жұмысқа қатысты қосымша сұраққа жауабы
5 ұпай	5 ұпай	5 ұпай	5 ұпай	5ұпай

V. «Жазушылар» конкурсы

1. Оқушылардың шығармашылық қабілетін бағалау жарысы.

2. Мақсаты – жасөспірімдерді отансүйгіштік, ерлік, қаһармандық рухында тәрбиелеу, жазуға талапты балалардың қабілет-қарымын ұштау, қазақ тіліне деген қызығушылықтарын арттыру, шығармашылық ізденіске жұмылдыру.

3. Шарттары:

- оқушы өз ойын қара сөзбен және өлең түрінде жаза алады. Туындылардың әдеби-көркемдік жағы, тәрбиелік-танымдық мазмұны бағаланады;

- эссе көлемі (оқушы дәптері) 2 беттен кем болмау керек;

- жазбаша жұмысқа берілетін уақыт – 90 минут.

- эссе тақырыптары: қазақ тарихы, мәдениеті, әдебиеті, Тәуелсіз Қазақстанның өркендеу жолы, жетістіктері, еліміздегі ұлтаралық, дінаралық келісімнің маңыздылығы, бірлік пен татулық, ерлік пен батырлық, руханият, әдептілік қағидалары, зиянды әдеттер т.б. *(қатысушы өзімен бірге дәптер ала келуі тиіс)*